

A telket később 30-70 százalékos arányban megosztja, és csak a nagyobbik telken építhetik. Erre az épületre a használatbavételi engedélyt 4 éven belül megszerzi.

Ilyenkor a NAV a nagyobbik telek esetében törli az illetéket (70%=560 000 forint), akkor, ha a felépített lakóházban a lakás(ok) hasznos alapterülete eléri a településrendezési tervben meghatározott maximális beépíthetőség legalább 10 százalékát.

A megosztással érintett másik telek után azonban késedelmi pótlékkal növelt összegben meg kell fizetni a teljes összegből a telekre vonatkozó illetéket. Ennek értéke 30 százalék, vagyis 240 000 forint és a késedelmi pótlék.

Késedelmi pótlékot az Art.¹⁰ alapján az esedékesség napjától, vagyis az illeték felfüggesztéséről szóló határozat jogerőre emelkedését vagy véglegessé válását követő naptól az illeték megfizetéséig kell fizetni. Ennek mértéke minden naptári nap után a késedelem, illetve az esedékesség előtti igénybevétel időpontjában érvényes jegybanki alapkamat 5 százalékponttal növelt mértékének háromszázhatvanötöd része.

- i) Az állami vagy helyi önkormányzati fenntartású közgyűjteményből a volt tulajdonos örökösének **visszaadott vagyontárgyra vonatkozó öröklés**, ha az a visszaadás időpontját megelőzi. Ezt az eljárást a kulturális javakra vonatkozó jogszabályok **határozzák meg**.

4.2. További öröklésiilleték-kedvezmények

- a) Ha az örökléssel megszerzett **képző-, ipar-, népművészeti alkotást, muzeális tárgyat, gyűjteményt vagy ennek egy részét az örökös az államnak, a helyi önkormányzatnak vagy felsőoktatási intézménynek felajánlja**, és a felajánlást elfogadják, az örökös **mentesül a felajánlott ingóörökségre eső öröklési illeték alól**. A teljes öröklési illeték alól mentesül az örökös akkor, ha a felajánlott és elfogadott ingóörökség értéke eléri az ugyanabból a hagyatékából származó valamennyi örökségét terhelő illeték összegét¹¹.
- b) A kiskorú örökös az öröklési illetéket a **nagykorúvá válásától számított két évig késedelmipótlék-mentesen** fizetheti meg. A határidő lejártá előtt a tartozás annyiszor **10 százalékos kedvezménnyel fizethető** meg, ahány megkezdett naptári évvel korábban teljesítik¹². Az így érvényesített kedvezmény mértéke legfeljebb **70 százalék** lehet.

Példa:

A kiskorú örököst öröklési illeték megfizetésére kötelezik. A polgári jog szerint várhatóan 18 éves korában válik nagykorúvá, ettől számítva két évig, azaz 20 éves koráig késedelmipótlék-mentesen fizetheti meg az őt terhelő öröklési illetéket.

Ugyanakkor lehetősége van arra is, hogy 20. életévének betöltése előtt bizonyos mértékű kedvezménnyel fizesse meg az öröklési illetéket. Ez a kedvezmény annyiszor 10 százalék,

¹⁰ Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (a továbbiakban: Art.).

¹¹ Itv. 16. § (3) bekezdés.

¹² Itv. 16. § (4) bekezdés.

ahány megkezdett naptári évvel korábban teljesíti fizetési kötelezettségét, azonban a kedvezmény mértéke még így is maximum 70 százalék lehet.

1) 14 éves örökös terhel az illetékfizetési kötelezettség, de 20 éves koráig, azaz még 6 évig késedelmipótlék-mentesen fizetheti meg az őt egyébként terhelő 50 000 forint összegű illetéket.

Végül 2 év múlva, 16 éves korában fizeti meg az illetéket, ekkor még 4 év van hátra a késedelmipótlék-mentes fizetési határidő lejártáig. Így az eredetileg 50 000 forint összegű illeték helyett a 4×10 százalék, azaz 40 százalékos kedvezmény figyelembevételével 30 000 forint összegű illetéket kell fizetnie.

2) 11 éves az örökös, aki 20 éves koráig, azaz még 9 évig fizetheti meg késedelmipótlék-mentesen az őt egyébként terhelő 200 000 forint összegű illetéket. Ha még ugyanebben az évben megfizeti az illetéket, akkor maximum 70 százalékos, vagyis 200 000 forint alapján 140 000 forint kedvezményt érvényesíthet, így 60 000 forintot kell fizetnie.

c) Termőföld **tulajdonjogának, vagyoni értékű jogának öröklésekor** az egyébként járó **öröklési illeték felét**, ha pedig az örökös az erre a célra létesített nyilvántartásban az őstermelők családi gazdasága tagjaként bejegyzett magánszemély, **akkor egynegyedét kell megfizetni**. Ez utóbbi kedvezményre való jogosultságról a vagyonszerzőnek a fizetési meghagyás véglegessé válásáig kell nyilatkoznia¹³.

d) Annak az örökösnek, aki a **hagyatékából ráeső termőföldet** az erre a célra létesített nyilvántartásban az őstermelők családi gazdasága tagjaként bejegyzett **magánszemély örököstársának ellenszolgáltatás fejében átengedi**, az átengedett termőföld után **nem kell öröklési illetéket fizetnie**¹⁴.

4.3. A haszonélvezet, a használat öröklésének illetéke¹⁵

Ha **más személy öröklí a vagyon tulajdonjogát és más annak haszonélvezetét** vagy használatát, a tulajdonjog örököse a **haszonélvezet, használat értékével csökkentett forgalmi érték után**, a haszonélvező, használó pedig az ugyanígy számított haszonélvezeti, használati érték után **fizeti az öröklési illetéket**.

A **tulajdonszerzőt terhelő illeték alapját** ugyanígy kell számítani akkor is, ha a haszonélvezet, illetőleg használat öröklése mentes az illeték alól, vagy nem tárgya az öröklési illetéknek.

A **haszonélvezet, illetőleg használat jogával terhelten átszállt vagy ilyen teher egyidejű alapításával megszerzett vagyon** esetében tehát a **tulajdonszerzőt terhelő illeték alapja** a haszonélvezet, használat figyelembevétele nélkül megállapított forgalmi érték és a haszonélvezet, használat **értéke közötti** különbözet. Ezt a szabályt kell alkalmazni akkor is, ha a vagyon tulajdonjogát annak haszonélvezője, használója szerzi meg.

¹³ Itv. 16. § (6) bekezdés.

¹⁴ Itv. 16. § (7) bekezdés.

¹⁵ Itv. 15. §.